

podróże
z antropologią

Stowarzyszenie
Pracownia
Etnograficzna

WYPRAWY W (NIE)ZNANE

O ŚWIADOMYM PODRÓŻOWANIU

NASZE PODRÓŻE

**WYBIERZ SWÓJ WYMARZONY
KIERUNEK TURYSTYCZNY
LUB SPOSÓB PODRÓŻOWANIA**

**DLACZEGO JEST TO TWÓJ
WYMARZONY/IDEALNY KIERUNEK
PODRÓŻNICZY/TURYSTYCZNY?**

**DLACZEGO JEST TO TWÓJ ULUBIONY
SPOSÓB PODRÓŻOWANIA?**

**CZY SZUKASZ CZEGOŚ,
PODRÓŻUJĄC? CZEGO?**

PODRÓŻOWANIU

Za początek masowej turystyki uważa się niedzielę 5 lipca 1841 roku. Co się wtedy wydarzyło?

A₁

**Anglik Thomas Cook zorganizował pierwszą
wycieczkę pociągiem dla grupy osób**

B₃

**Po raz pierwszy ludzie polecili
na wycieczkę samolotem**

C₃

**Zorganizowano pierwszą na świecie
zieloną szkołę**

**Anglik Thomas Cook
zorganizował pierwszą
wycieczkę pociągiem
dla grupy osób**

Czy ludzie „od zawsze” mieli i jeździli na wakacje?

A₁

Tak, ponieważ każdemu należy się wypoczynek

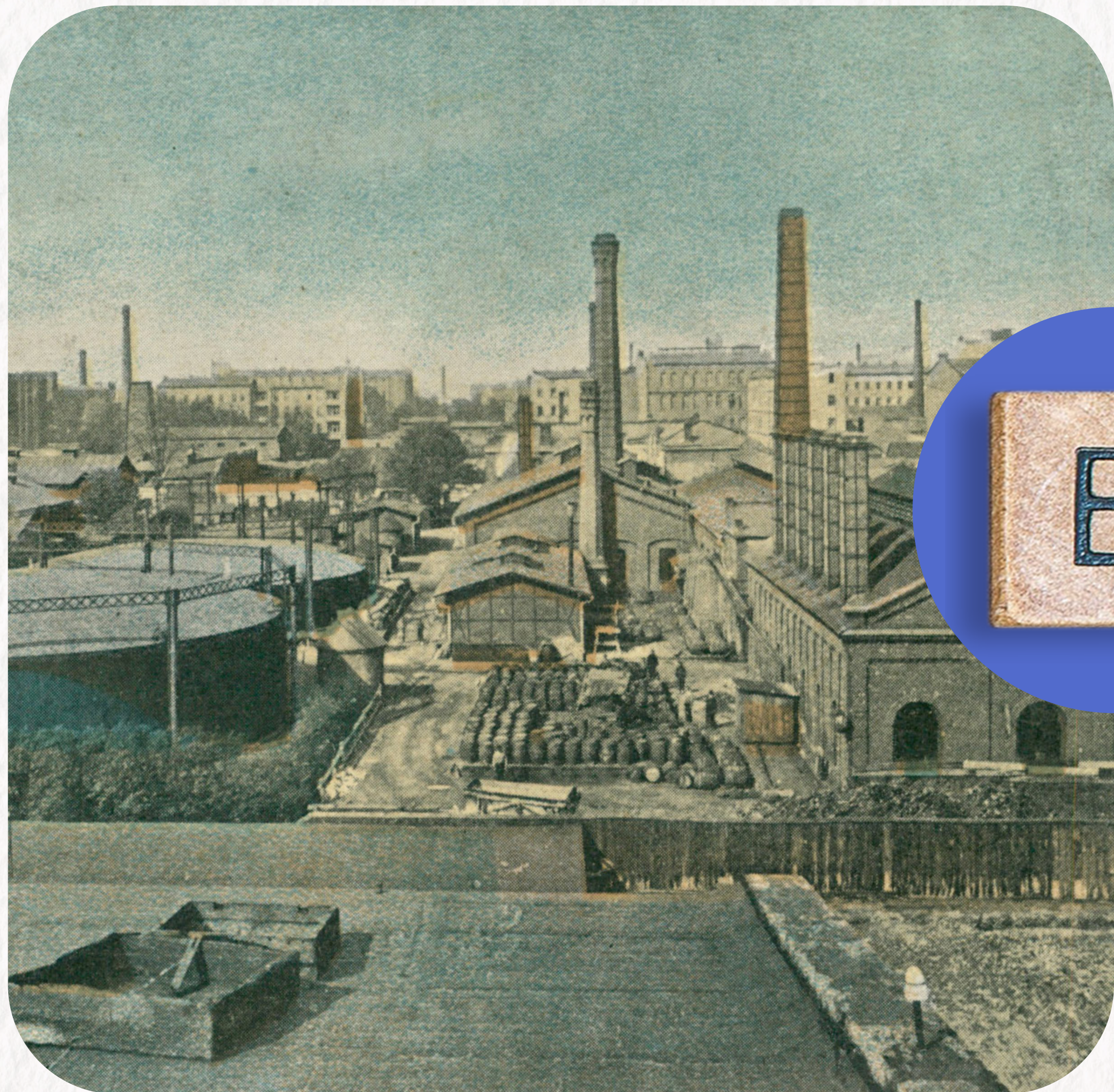
B₃

Nie, idea wakacji pojawiła się w XIX wieku

C₃

Nie, wyjazdy na wakacje są popularne dopiero od kilkunastu lat

**Nie, idea wakacji
pojawiła się
w XIX wieku**

Dokąd wybierze się osoba, która chce zobaczyć twierdzę położoną w węźle 3 rzek (Wisły, Narwi i Wkry), największy zamek krzyżacki i kopalnię soli?

A₁

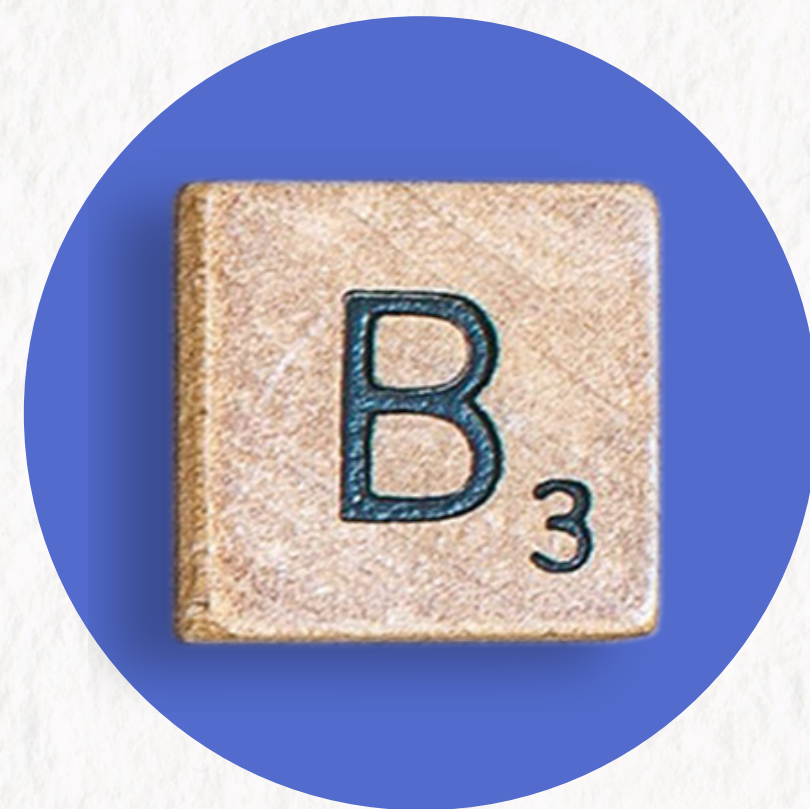
Do Chełmna, Malborka, Wrocławia

B₃

Do Modlina, Malborka, Bochni

C₃

Do Modlina, Grunwaldu, Wieliczki

Do Modlina, Malborka, Bochni

TWIERDZA MODLIN

ZAMEK W MALBORKU

KOPALNIA SOLI W BOCHNI

**Dokąd wybierze się osoba, która
chce zobaczyć Słowiński Park
Narodowy, wejść na Kilimandżaro
i odwiedzić Legoland?**

A₁

Do Polski, Tanzanii, Danii

B₃

Do Polski, Tajlandii, Szwecji

C₃

Do Słowacji, Tajlandii, Danii

Do Polski, Tanzanii, Danii

SŁOWIŃSKI PARK NARODOWY, WOJ. POMORSKIE, POLSKA

KILIMANDŻARO, TANZANIA

LEGOLAND, DANIA

Przykładem dziedzictwa nieoczywistego mogą być:

**Wawel, rogal świętomarciński,
legenda o złotej kaczce**

**Stare Miasto w Gdańsku, Łazienki
Królewskie, pierogi**

**Przydrożna kapliczka, stara jabłoń,
rodzinna opowieść**

Przydrożna kapliczka, stara jabłoń, rodzinna opowieść

Początkami wyjazdów, które dziś uznajemy za wyjazdy turystyczne, były tzw. podróże Grand Tour odbywane w XVII, XVIII i początkach XIX wieku. Jakie były główne cele takich wyjazdów?

A wooden Scrabble-style tile with the letter 'A' and the number '1' in the bottom right corner.

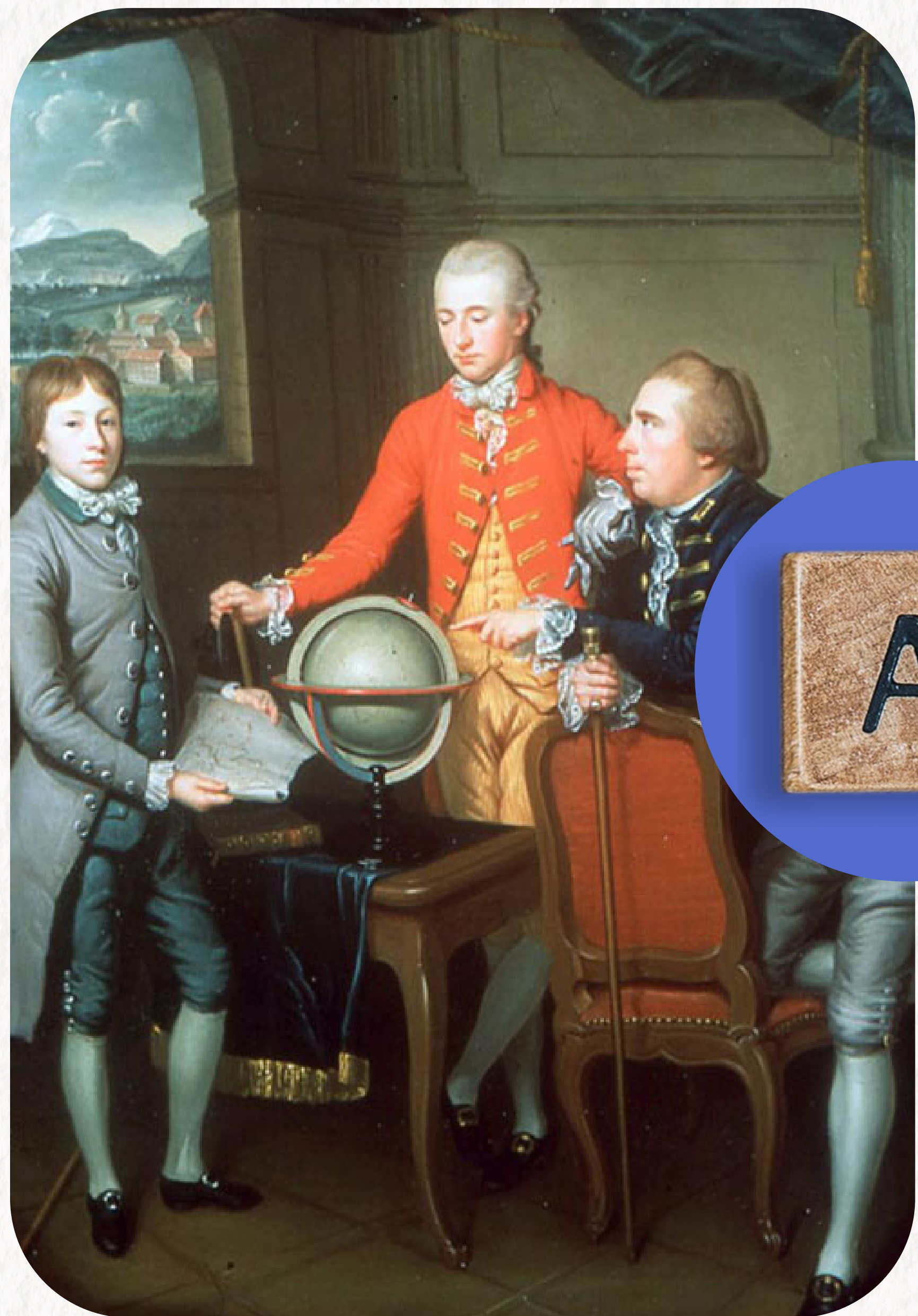
Służyły uzupełnieniu edukacji, poszerzaniu znajomości języków obcych, wykształceniu gustów i zdobywaniu umiejętności praktycznych

A wooden Scrabble-style tile with the letter 'B' and the number '3' in the bottom right corner.

Były to wyjazdy szkoleniowe dla młodych artystów i specjalistów

A wooden Scrabble-style tile with the letter 'C' and the number '3' in the bottom right corner.

Głównym celem był wypoczynek i zwiedzanie miast

**Służyły uzupełnieniu
edukacji, poszerzaniu
znajomości języków
obcych, wykształceniu
gustów i zdobywaniu
umiejętności praktycznych**

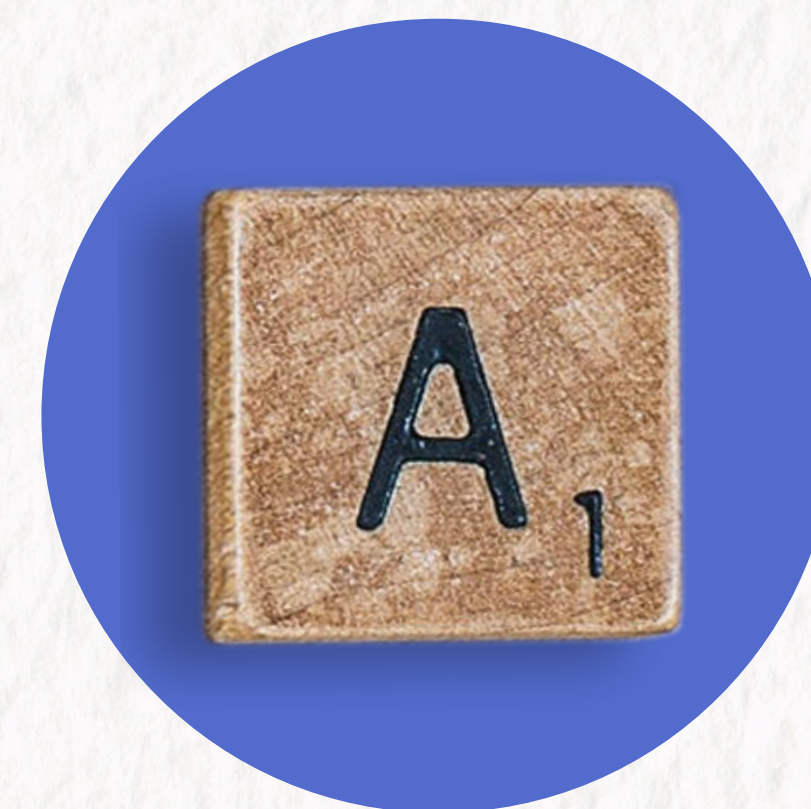
Przykładem zjawiska *leakage*, czyli odpływu środków finansowych do międzynarodowych lub zagranicznych korporacji może być sytuacja, w której:

A₁ Duża część dochodów z turystyki (np. w hotelach należących do międzynarodowych sieci) trafia do zagranicznych firm, zamiast pozostawać w lokalnej gospodarce

B₃ Dochody z zakupu lokalnych pamiątek zasilają miejscowy budżet

C₃ Miejscowość X organizuje warsztaty rękodzielnicze, aby stworzyć miejsca pracy dla lokalnej społeczności

Duża część dochodów z turystyki (np. w hotelach należących do międzynarodowych sieci) trafia do zagranicznych firm, zamiast pozostawać w lokalnej gospodarce

DZIEDZICTWO A ATRAKCJA TURYSTYCZNA

CO JEST CZYM?

DZIEDZICTWO

ATRAKCJA

TURYSTYCZNA

- 01.** Kto decyduje o tym, czy coś jest autentyczne?
- 02.** Czy dziedzictwo może powstawać także w obecnych czasach?
- 03.** Czy można jednoznacznie wskazać, czy coś jest dziedzictwem, a coś nie?

POZA KADREM,

**CZYLI CZEGO NIE WIDZIMY
NA MATERIAŁACH PROMOCYJNYCH**

- 01.** Co widzisz na filmach?
- 02.** W jaki sposób są zaprezentowane miejsca?
- 03.** W jaki sposób są zaprezentowani ludzie (zarówno lokalni, jak i podróżni)?
- 04.** Jak myślisz, czy w rzeczywistości te miejsca wyglądają tak samo? Dlaczego tak, dlaczego nie?
- 05.** Czy to miejsce wygląda tak zawsze – i dla wszystkich?
- 06.** Jakie emocje wywołują w Tobie te filmy?

SOCIAL MEDIA

vs.

REALITY

Zdjęcie: Taj Mahal Agra Uttar Pradesh-01.jpg - Wikimedia Commons Taj Mahal, Indie, Author Vyacheslav Argenberg, Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International

Mykonos island quay. Sunset over Aegean Sea. Cyclades, Greece.jpg - Wikimedia Commons wyspa Mykonos, Grecja, Author Mstyslav Chernov, Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported

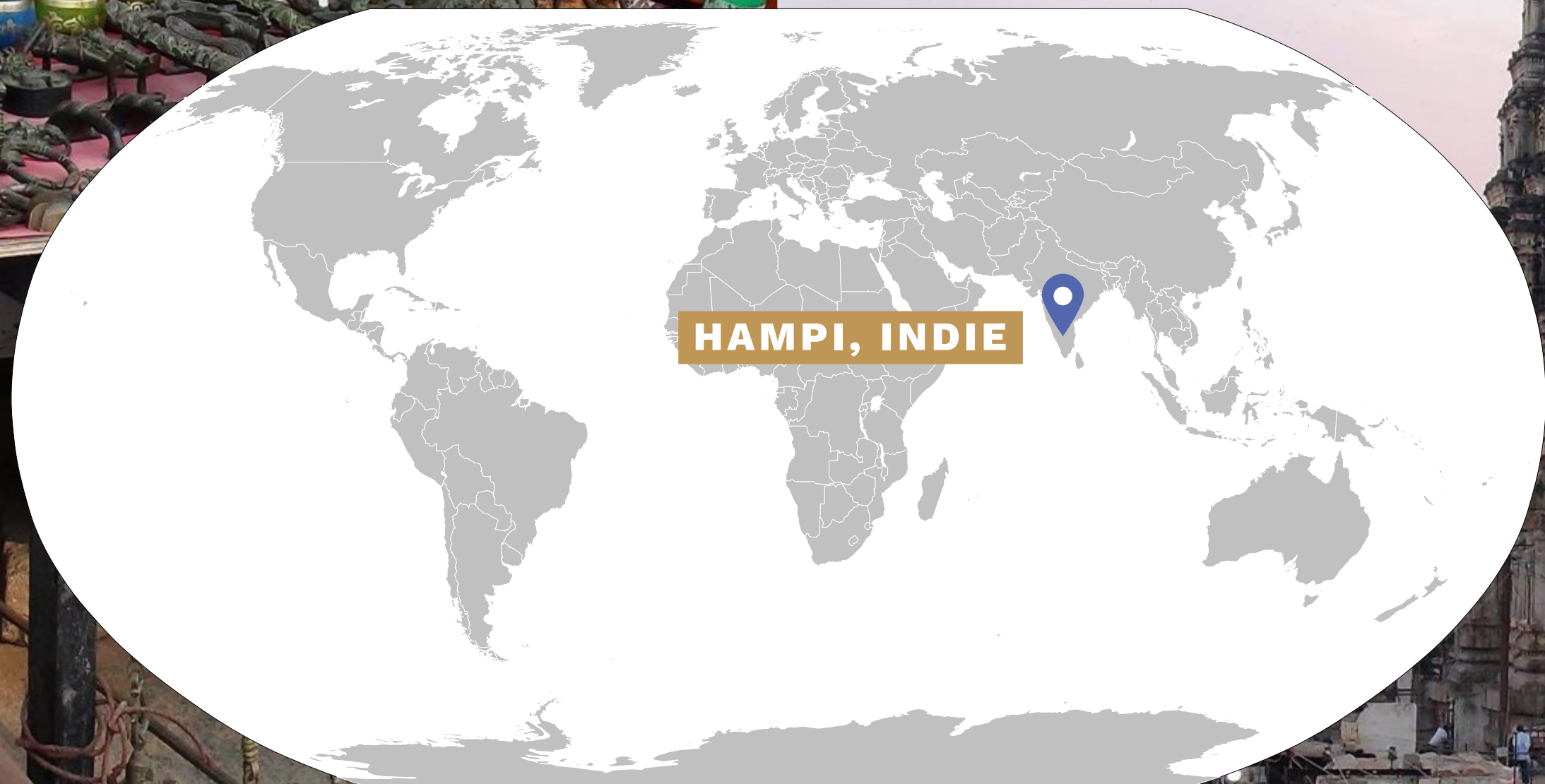

PLAŻA KUTA, BALI, INDONEZJA

PODRÓŻ DO HAMPI I NA WYSPĘ SOSEN

TURYSTYKA A ŻYCIE LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI

IL DES PINS, NOWA KALÉDONIA

REFLEKSJA
NA KONIEC

Antes de la salida,
prior to departure

30 MIN.

Carta de embarque cerrará 20 min. antes de la salida
Boarding gate closes 20 min. prior to departure

Antes de la salida,
prior to departure

30 MIN.

Carta de embarque cerrará 20 min. antes de la salida
Boarding gate closes 20 min. prior to departure

Antes de la salida,
prior to departure

30 MIN.

Carta de embarque cerrará 20 min. antes de la salida
Boarding gate closes 20 min. prior to departure

[illegible]

**Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego**

Program edukacyjny dla dzieci i młodzieży: Scenariusz zajęć *Wyprawy w (nie)znane. O świadomym podróżowaniu*

Materiał powstał w ramach projektu „Podróże z antropologią” realizowanego przez Stowarzyszenie „Pracownia Etnograficzna” im. Witolda Dynowskiego. Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznanych przez Ministra Nauki w ramach programu Społeczna odpowiedzialność nauki II.

Materiał uzupełniony w ramach projektu „Podróże z antropologią. Warsztaty o świadomej turystyce”. Projekt finansowany z budżetu państwa w ramach polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej. Projekt otrzymał dofinansowanie w ramach konkursu „Edukacja globalna 2026. Regranting dla organizacji pozarządowych” prowadzonego przez Fundację Edukacja dla Demokracji. Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Polska Pomoc: www.gov.pl/polskapomoc

Scenariusz zajęć *Wyprawy w (nie)znane. O świadomym podróżowaniu* jest dostępny na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Stowarzyszenia „Pracownia Etnograficzna” im. Witolda Dynowskiego, a także autorów fotografii i artykułów wykorzystanych w scenariuszu. Utwór powstał w wyniku realizacji projektu polskiej współpracy rozwojowej finansowanego przez MSZ RP w roku 2026. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i posiadaczach praw.